

ŠTEVILKA
LETÖ VIII.
TRST 1961-62

3

GÁLÉB

LIST ZA MLADINO

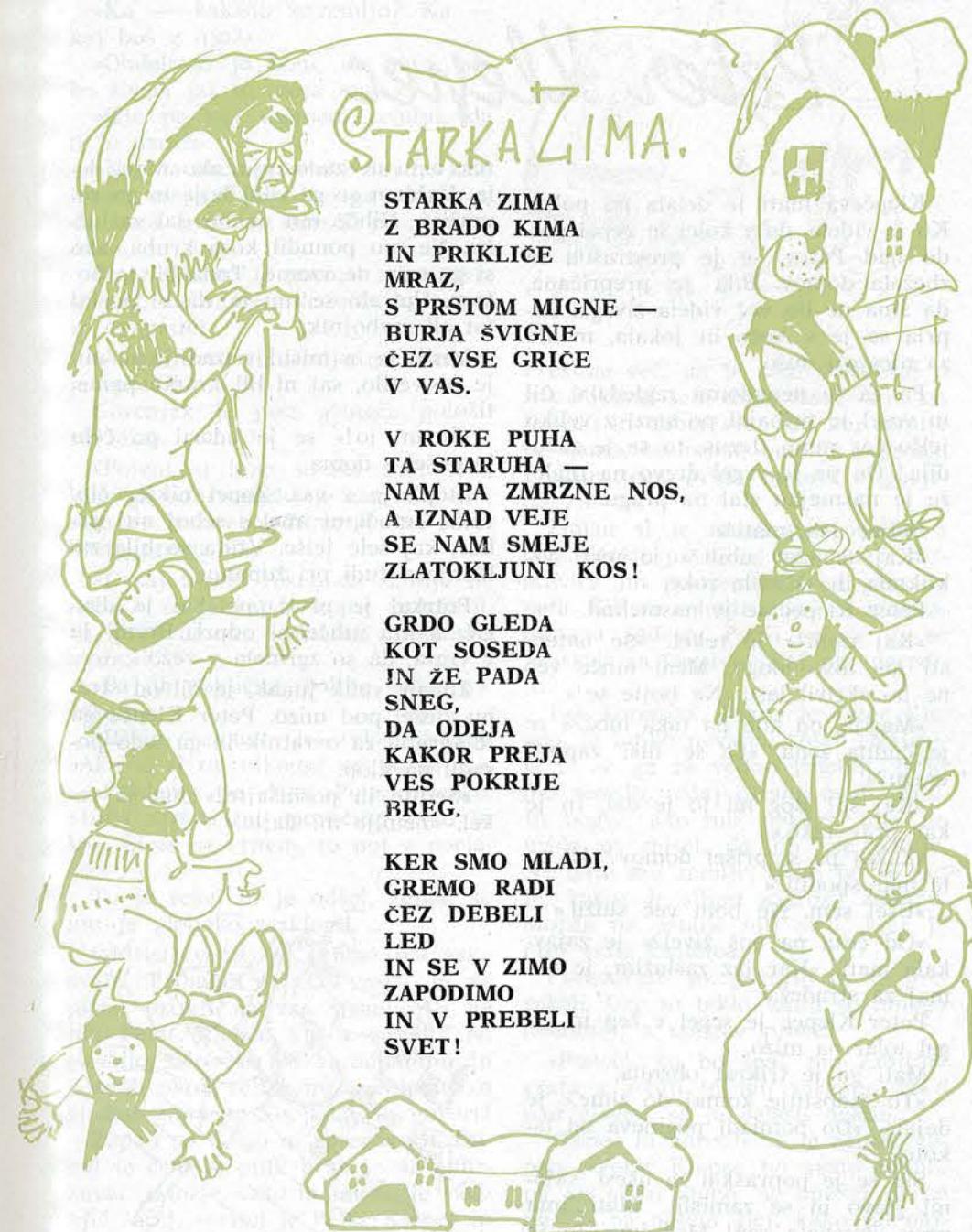
Izhaja mesečno • Izdajatelj in odgovorni urednik je Ivan Grbec • Ureja ga uredniški odbor • Tiska tiskarna »Graphic« v Trstu, ul. Sv. Frančiška 20
Naslovna stran je napravil Leon Koporc

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SRECNO NOVO LETO 1962
ŽELITA VSEM SOTRUDNIKOM, NAROČNIKOM IN BRALCEM
GALEBA

UREDNISTVO IN UPRAVA

Vsebina

Stanka Vinšek: Starka Zima	49
France Bevk: Peter Klepec	50
Gustav Strniša: Vlak	45
Fran Roš: Car Milivoj	55
Ludovika Kalan: Novo leto	58
Rado Kragelj: Ognjeno sonce nad Južnim morjem	59
Stana Vinšek: Božična legenda	63
Stana Vinšek: Zrakoplov	64
Ela Peroci: Dežuje	65
Stana Vinšek: Male »gospodinje« naku-pujejo	66
Jože Jesih: Avto	67
Miro P.: Zanimivosti iz filatelije	68
Samo Pahor: Sovodnje	69
Naši mladi dopisniki	71

STARKA ŽIMA.

STARKA ŽIMA
Z BRADO KIMA
IN PRIKLICE
MRAZ,
S PRSTOM MIGNE —
BURJA SVIGNE
CEZ VSE GRICE
V VAS.

V ROKE PUHA
TA STARUHA —
NAM PA ZMRZNE NOS,
A IZNAD VEJE
SE NAM SMEJE
ZLATOKLJUNI KOS!

GRDO GLEDA
KOT SOSEDA
IN ŽE PADA
SNEG,
DA ODEJA
KAKOR PREJA
VES POKRIJE
BREG.

KER SMO MLADI,
GREMO RADI
CEZ DEBELI
LED
IN SE V ZIMO
ZAPODIMO
IN V PREBELI
SVET!

Peter Klepec

5.

Klepčeva mati je delala na polju. Ko je videla, da s kolci in cepci gredo nad Petra, se je prestrašila in zbežala domov. Bila je prepričana, da sina ne bo več videla živega. Zaprila se je v kočo in jokala, molila za njegovo dušo.

Pa ga je nenadoma zagledala. Čil in vesel je prihaljal po stezi z veliko jelšo čez ramo. Jezus, to se je začudila! On pa je vrgel drevo na tntalo, že je nasmejan stal na pragu.

Dober dan, mati!«

»Kaj te niso ubili?« je mati vzklknila in sklenila roke.

Peter Klepec se je nasmehnil.

»Kaj ubili!« je rekel. »Še natepsti me niso mogli. Meni nihče več ne bo skrivil lasu. Ne bojte se!«

»Marija, od kod pa taka moč?« se je čudila žena. »Pa se nisi zapisal vragu?«

»Kaj še! Bog mi jo je dal. In je kar prav tako.«

»Zakaj pa si prišel domov? Ali so te mar spodili?«

»Ušel sem. Ne bom več služil.«

»Od česa pa boš živel?« je zajavkala mati. »Kar jaz zaslužim, je komaj za stradež.«

Peter Klepec je segel v žep in vrgel tolar na mizo.

Mati ga je trikrat obrnila.

»To zadostuje komaj do zime,« je dejala. »Do pomladni pogineva od lakte.«

Sin se je popraskal za ušesi, sklonil glavo in se zamislil. Mati ima prav. Presneta reč! Moč ima, to je

res, a ta ne zadostuje, ako nima dela. Vaščani se ga zdaj boje in ga svaražijo. Nihče mu ne bo dal zasluga. Ne mu ponudil kosa kruha, ako si ga sam ne vzame. Toda bil je pošten. Upiralo se mu je, da bi postal tat ali razbojnnik.

Mislil je in mislil, nazadnje se mu je posvetilo, saj ni bil kratke pamesti.

»Imam jo!« se je udaril po čelu in odšel z doma.

Stopil je v vas. Zopet nikjer človeka, četudi ni imel s seboj niti palice, kaj šele jelše. Vrata so bila zaklenjena tudi pri županu.

Potrkal je prvič, potrkal je drugič, a mu nihče ni odprl. Brčnil je v vrata, da so zgrmela v vežo.

Župan, velik junak, je bil od strahu zlezel pod mizo. Peter Klepec ga je zgrabil za ovratnik in ga trdo posadil na klop.

»Sedite in poslušajte!« mu je rekel. »Zemlje mi dajte.«

Županu so šklepetali zobje.

»Ka — kakšno ze-zemljo? Ka — kaj boš z njo?«

»Obdeloval jo bom, da bova lahko živila jaz in moja mati.«

»Kje pa naj vzamem zemljo, da ti jo dam?«

»Kaj pa občinski svet? Saj ne zahtevam vsega. Toliko mi ga odmerite, da bom pridelal dovolj pšenice za dva.«

Peter Klepec je govoril mirno, veselo so se mu svetile oči. Župan se je opogumil.

»A kaj, ako ti zemlje ne damo?« je vprašal.

Korenjak je pest grozeče položil na mizo.

»Potem si bom kruha sam vzel, kjer ga bom našel,« je zagrmel. »Pa tega ne bo treba. Pametni ste, še si boste premislili.«

»I, saj nisem rekел, da zemlje ne dobiš,« se je župan zopet preplašil. »A prej moram vprašati občinske može.«

»Pa jih pokličite. Toliko lahko počakam.«

»Bojijo se te,« je rekel župan.

»Ako si ti tu, nikogar ne bo blizu.«

»Pojdem,« je dejal Peter Klepec. »Jutri zarana mi sporočite, kako in kaj. Sicer se vrnem, to pot z gorjaco.«

To je rekel in je odšel, župan se mu je globoko priklonil.

Še tisti večer je sklical občinske može. Prihajali so kot zajci in se plaho ozirali na vse strani. Ali ne tiči Peter Klepec kje v zasedi? Ni ga bilo. Globoko so si oddahnili in posedli okoli velike mize. Napeto so gledali župana. No, zdaj le govor!

Župan pa dolgo ni spregovoril. Guibal je čelo, si pulil brke in se odhrkaval. »Možje, tako in tako,« je slednjič začel, »prišel je Peter Klepec in zahteval zemlje, da bi jo obdeloval.

Presitna reč, da bi sam odločeval o nji. Poklical sem torej vas, možje, na besedo in dober svet. Da mu zemlje ne damo, bo ropal, tako je zagrozil. Povrhu tega pride nadme z gorjaco...«

Župan si je mrzel pot obriral s čela. Možje pa so se spogledali, mrščavica jih je spreletela od glav do peta. Bili so v hudi stiski — zelo zmotana zadeva. Potili so se in se praskali za ušesi — kaj naj naredijo?

Tak korenjak, kakor je Peter Klepec, je lahko nevaren sošed. Najrajši bi se ga za vedno iznebili. Dajo mu zemlje, tedaj ostane med njimi. In bogve, ako mu nekega dne ne pride na misel, da jih vse pobije. Ne dajo mu zemlje, tedaj bo še huje, kakor je silnež zagrozil županu. Morda ne ostane niti sled, kjer je prej stala Osilnica.

Preudarjali so, govorili in se prerekali. Ure so tekle, zinili so mnogo neumnih, a nobene prave.

»Ponoči, ko bo spal, mu zabijmo vrata z žeblji in mu začgimo kočo nad glavo,« se je oglasil nekdo.

»Tepec in norec!« se je zgrozil župan. »Peter Klepec bo samo brčnil, pa bo skozi steno, še opekel se ne bo. Ti pa potem glej, kako po najbližji poti prideš v nebesa.«

Možje so zopet razmišljali.

Oglasil se je neki starec, ki se je gladil po bradi in se tiho smehljal predse.

»Poslušajte, kaj vam povem,« je reklo. »Ako ni pametna, neumna tudi ni. Zemlje mu ne smemo odreči. Bog obvari, prav govorí župan. Tisti kos nad vasjo mu dajmo, same skale, grmovje in modrasi. Zemlja je tudi ta, nič ne bo mogel ugovarjati. A vrag, če bo kdaj tam pridelal le prgišče pšenice! Naveličal se bo in odšel po svetu, nihče več ga ne bo videl.«

»Ni neumna!« so rekli možje. Pogledali so župana — kaj poreče on?

Župan je sklonil glavo, da bi laže premislil in preudaril.

»Prav,« je slednjič prikimal. »Poizkusimo. Ako mu ne bo prav, mu lahko obliubimo drug kos, preden bo utegnil zgrabiti za gorjačo.«

Možje so mu pritrjevali. Zadovoljni so odšli domov.

6.

Klepčeva mati se je razjokala, ko so jima odmerili kos najslabše zemlje. Sin pa nič, smejal se je, bil je vesel in dobre volje.

Pijan od moči je zgrabil prvo skalo in jo je izruval. Dvignil jo je, kakor da je blazina, in jo je podržal nad glavo.

»Poglejte!« je rekел materi.

Resk — tresk! Skalo je zalučal, da je s truščem pala daleč proč in se zdrobila. Tam, kjer je prej ležala, se je prikazala prst črnica.

Mati se je pokrižala in se sesedla.

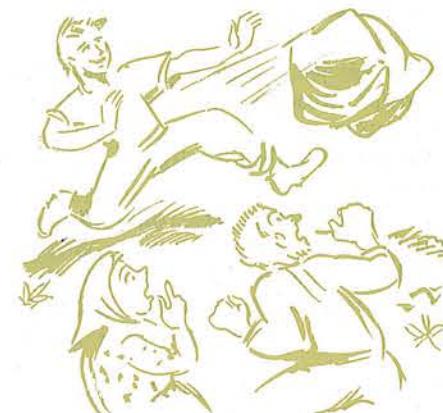
»Sveti križ božji!« je vzklknila. »Saj nisi človek.«

Peter Klepec je trebil dan za dnem od jutra do večera. Pot mu je v curkih tekel z obraza, on pa ni čutil utrujenosti, žvižgal je in pel. Iztrebljenega je bilo za njivico, pa je de-

jal materi: »Posejte!« Mati je vsejala pšenico. Žito je zraslo in dozorelo, požela ga je, omela in odnesla v mlin. S Petrom sta jedla prve pšenične mlince.

Peter Klepec, korenjak, je kakor za igračo trgal korenine in lomil kamenne, da je vse pokalo. Njiva je rasla v dolžino in v širino. Skale je v loku metal za grič, v sotesko, ki je vodila iz gozda. Tako kot dečki lučajo zelene orehe. Hrumelo je, kakor da se podira svet, zemlja se je tresla.

Na videz je bil še ves slaboten v telo, vendar ne več kot kak pastirček. Obraz mu je bil zagoren, roke razpokane, pod nosom so mu pognali brkci. Oči so se mu veselo svetile, bil je vedno pripravljen za šalo in smeh.

Vaščani so mu sprva hodili s poti. Ker ni nikomur storil kaj žalega, so ga kdaj pa kdaj prihajali gledat. Posedali so v bližini in se mu čudili. Tudi tisti, ki so ga prej videli ruvati drevesa, bi mu ne prisodili toliko moči. Nič ne bo pustil vse skupaj in odšel po svetu, kakor so že. Najbolje, da se sprijaznijo z njegoovo soseščino. Vendar jih je bilo groza pred njim, hkrati jih je navdajala tihha zavist.

»Kaj pa delaš!« so mu rekl. »Sotesko nam boš zasul. Ali ne vidiš?« Klepec jim je pokazal zobe.

»Kaj pa imate dobrega od nje? Po nji vam le volkovi in razbojniki prihajajo iz gozda.«

»A tudi kak trgovec iz tujih dežel.«

»To pa, to,« se je korenjak zasmjal. »A tudi Tatarji lahko pridejo tod.«

Sosedje mu niso ugovarjali. Tudi Osilnico je bil že dosegel glas o Psoglavcih, ki so ropali po sosednjih deželah. Bili so še daleč, vendar so jim vzbujali strah...

Nekega dne spomladni je prišel skozi sotesko beneški trgovec Grandenti. Bil je že star in je nosil dolgo sivo brado. Oblečen je bil v smešno obleko z velikimi rokavi in čevljini konico. Jezdil je, blago pa so mu nosile mule, spremljali so ga oboroženi služabniki. Z dragocenostmi, kakršnih še ni videlo oko, je bil namenjen daleč na vzhod.

Ni še dospel v Osilnico, ko je zaslišal grozno treskanje. V sotesko, skozi katero je vodila pot, so padale skale, velike kot peči, in se drobile.

Zivali so obstale, ljudje so se spogledali — kaj pa je to? Bilo je očitno, da brez smrtne nevarnosti nihče ne more tam mimo. Kateri velikan tu prebiva in uganja svoje norčije?

Umaknili so se v zavetje in od strahu trepetali, kaj bo. Že so se hoteli vrniti, ubrati drugo pot, tedaj je zazvonilo poldan. Peter Klepec je prenehal z delom, se pokrižal in molil, nato je odšel h kosilu.

V soteski je nastala velika tihota, tedaj si je Grandenti upal dalje. Dospel je v Osilnico in prestrašen vpraševal vaščane, kaj se tu godi. Niso ga takoj razumeli, kaj hoče. Župa-

nu, ki je bil najmodrejši, se je prvemu posvetilo, da se je udaril po čelu.

»Hudirja!« je vzklknil. »To je Peter Klepec.«

»Ali je človek?«

»Kaj bi ne bil! Tak, kakor vi, le drobnejši na pogled. A močan, močan — nihče ne ve, kako. Tudi ne vemo, od kod ima tako moč, od vraga ali od Boga.«

Bilo je prvič, da so bili Osilničani ponosni na Petra Klepca.

Grandenti se ni mogel prečuditi.

»Veliko sveta sem prehodil, mnogokaj videl, takega korenjaka pa še ne,« je rekel. »Peter Klepec, pravite? Rad bi ga poznal.«

»Nič lažjega nego to,« mu je rekel župan.

Pokazali so mu borno kočo pod gozdom. Tam prebiva Peter Klepec s svojo materjo.

Korenjak je bil pravkar posrebal juho, ki jo je dobil za kosilo. Zdaj je ležal na soncu pred pragom, molil nos v zrak in smrčal.

Trgovec je zagledal človečka v borni obleki in si mislil: »Grdo so me nalagali.« Tedaj se je Peter Klepec prebudil. Zagledal je tuja v smešni obleki in se zakrohotal na vse grlo.

»Ali si ti tisti močni človek, ki luča skale?« ga je vprašal Grandenti.

Petra Klepca pa je smeh še hujje lomil, upogibal se je in bil s pestjo po zemlji. Kamor je udaril, na kamen ali na trdo grudo, vse se je zdrobilo.

Beneški trgovec je spoznal, da ima pred seboj korenjaka, ki mu ga ni para pod soncem. Ugajal mu je, da le kaj, naredil je sladek obraz.

»Ali bi prišel k meni za hlapca?«

GUSTAV STRNIŠA

Vlak

Dri! Dri! Dri! Dri!
Vlak čez polje že hiti,
nam pripeljal bo igrače,
dedku pipi, očku hlače.

Dri! Dri! Dri! Dri!
Mamica se nam smeji:
»Meni nič ne bo prinesel,
vsaj skrbi naj bi odnesel!«

Dri! Dri! Dri! Dri!
Pusti mamica skrbi,
daleč bomo jih prodali
in jih z vlakom odpeljali!

Dri! Dri! Dri! Dri!

Ilustriral: ALBIN ROGELJ

mu je rekel. »Dobro bi te plačal...
s suhim... rumenim zlatom...«

Peter Klepec se je zresnil.

»Nočem biti komu niti za pastirja niti za hlapca,« mu je dejal. In se je zopet zasmehjal: »Pojdite, da ne počim od smeha... Ha, ha, ha!«

Grandenti je obrnil konja in odjezdil. Smeh ga je žalil; da je Peter Klepec zavrnil njegovo ponudbo, ga je jezilo. Vendar mu korenjak ni šel iz spomina. Moj Bog, taka moč!

(Dalje)

FRAN ROS

Ilustriral: LEON KOPORC

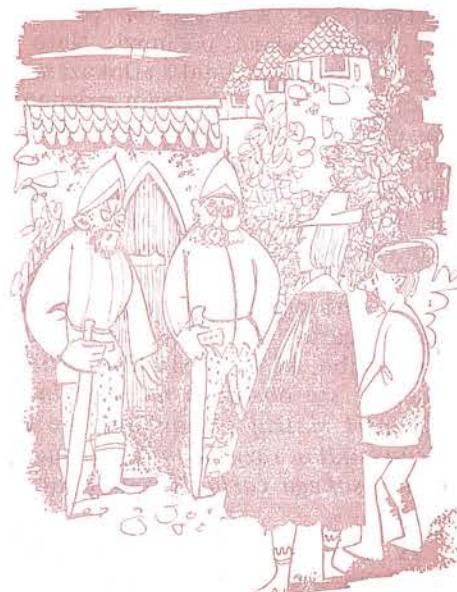

Zdaj so se ljudje v krčmi spogledali. Rabelj, ki je nekoč sekal glave, pa je s prstom pokazal na zid, kjer je visela carjeva podoba:

»Na koncu sem ga spoznal. Ta je bil. Nihče drug kakor sam car je bil! Pri isti mizi smo sedeli. Naj živi naš novi car Milivoj!«

Car in njegov sluga Vendelin sta medtem že hitela po skritih ulicah in kmalu prispela do carske palače. Toda glej! Pred tajnimi vratci, skozi katera sta pred dvema urama odšla, sta zdaj stala dva stražarja z mečema ob bedrih.

»Kdo sta in kaj iščeta tukaj?« je osorno vprašal starejši, bradat stražar.

»Jaz sem car Milivoj in se vračam domov s svojim slugo Vendelinom. Kdo vaju je postavil semkaj?«

»Minister Ciprijan nama je ukazal, da odvedeva v ječo vsakogar, ki bi se skušal skozi tale vhod vtihotapiti v carsko palačo. Ta vratca sme namreč uporabljati edinole car.«

»Saj sem vendar jaz car! Prav skozi tale vratca sem tudi odšel v mesto.«

»To bi lahko trdil vsak tat in razbojniki.«

»Toda tu imam vendar tudi edini ključ, ki odpira ta vrata.«

»Ključ je lahko ukraden ali pa ponarejen. Pa tudi tvoja obleka, mladenič, ni prav nič podobna carjevi. Po svojih letih in po obrazu nemara sličiš carju, kar pa naju ne bo premotilo. Tudi še nikoli nisem slišal, da carji zvečer kar skrivaj odhajajo v mesto.«

»Morda pa vsaj mene poznata, ki sem sluga Vendelin, ali ne?«

»Če si ali nisi, o tem bodo sodili drugi. Oba takoj z nama!«

Tisto noč sta se car in Vendelin znašla v temni, hladni podzemski jeki carske palače. Vklenjena v verige sta zdaj spoznala zločinski načrt, ki so ga proti mlademu carju skovali starci ministri, predvsem pa oholi Ciprijan. Obsojena bosta na smrt, o tem nista dvomila. Spet bo v deželi sekira sekala glave in prva bosta na vrsti sam car in njegov zvesti sluga. Strašno usodo sta doživel!

Nista vedela, koliko ur sta že prezdebla v temi, kajti njuna globoka jeca ni imela okna, ko je slednjič neki mrk ječar odklenil železna vrata in vstopil z brlečo svetlikom:

»Oba takoj za menoj!«

Vstala sta s smrdeče slame in se vklenjena opotekla po stopnicah navzgor za ječarjem, sledila pa sta jima dva oboroženca.

V svetli sobi je sedel sam minister Ciprian, obdan z dvema stražarjema. Eden med njima je bil tisti bradač, ki ju je sinoči pred palačo prijet in odvedel.

»Vidva sta torej tista roparja in morilca, ki sta se skušala splaziti v carski dvor! Eden izmed vaju pa se je celo izdajal za carja, ali ne? Kakšna predrznost!«

»Da,« je pritrdil bradati stražar. »Tale mladi človek je hotel biti sam car Milivoj.«

»Saj sem resnično Milivoj,« je odločno dejal car. »Zvečer sem v mesto odšel preoblečen, da bi me ljudje ne spoznali. Moj sluga Vendelin me je spremjal. Vse ostalo pa je bilo vaše delo, izvedeno po načrtu...«

»Ti, pobalim, bi torej hotel biti car! Hahaha! Naš ljubi mladi vladar pa je vendor še davi zajtrkoval z menoj in se nato z ladjo odpeljal na Zelene otoke, da si tam odpočije,« je z vnemo lagal Ciprijan.

»Vse to so laži! Car je tu, car sem jaz!«

»Da, tu je car Milivoj, moj gospodar! Jaz pa sem Vendelin! Vsi me vendor poznate!«

Minister Ciprijan se je zdaj še glasnejše zakrohotal:

»Dovolj mi je te neslane burke! Povejta raje, s kakšnim namenom sta se hotela vtihotapiti v carsko palačo! Ali sta hotela umoriti in oropati našega vladarja?«

»Pravite, da sem hotel samega sebe umoriti in oropati? O, predobro me poznate, a jaz vas! Doslej ste bili moj minister, Ciprijan, odslej ne boste več! Odkar sem car, mi napsrotujete, zdaj pa ste se poslužili najbolj zločinske poti, da me uničite. Tako zapustite moj dvor!«

»Dosti je! Končajmo!« je Ciprijan srdito udaril po mizi. Nato je vstal in svečano dejal: »Dokazano je torej po pričah in lastnem priznanju, da sta oba obtoženca poskušala v temi vdreti v carski dvor in umoriti našega ljubljenega mladega vladarja. Kot njegov zvesti minister moram skrbeti za varnost njegovega veličanstva in srečo naše dežele. Nihče ne sme nekaznovan segati po življenju carja Milivoja. Zato razglasjam sodbo, ki se glasi: *Oba ostudna zločinca sta obsojena na smrt in bosta jutri zjutraj obglavljeni. To pravično sodbo razglasjam v imenu našega visokega carja.* Naj živi car Milivoj!«

»V glavi se mi vrti!« je zajokal Vendelin. »Ničesar ne razumem več!«

Tu je vendor pravi car Milivoj! Njega samega ste obsodili na smrt!«

»Jaz sem car!« je zaklical Milivoj. »V mojem lastnem imenu ste me obsodili, vi, zločinec!«

»Zamašite obema usta!« je ukazal Ciprijan in hitel k vratom. »Odvedite ju nazaj v podzemlje! Do jutri!«

»Uspelo vam je torej, Ciprijan!« je kriknil za njim car. »Žal mi je, da moram tako mlad umreti. Hotel sem, da bi bili srečni vsi ljudje v

tej deželi. Če bi jim moja smrt moga koristiti, se ne bi bal umreti. Tako pa vem, da so spet zavladali našilniki in morilci, ki bodo strahovali ljudstvo. Padale bodo glave in med prvimi bo moja...«

Po vsej deželi se je raznesla novica:

»Car Milivoj nam je lagal! Spet bodo sekali glave nedolžnim ljudem! Spet bo tekla kri!«

(Dalje)

LUDOVIKA KALAN

Novo leto

Dobrodošlo, Novo leto!

Želj nešteto
po cestah hiti,
v neonskih trakovih
se blesti,
plove po valovih,
prečka oceane,
nosijo anten smeri neznane:
SRECNO NOVO LETO!

Letos kakor lani —
kup daril,
torbe radostnih voščil
z znaki sreče, s talismani:
črn dimnikarček,
konjska podkev, deteljica,
pujsek, koledarček,
zlatovrata steklenica:
VSE Z SRECNO NOVO LETO!

Ilustrirala: AURORA BIRSA

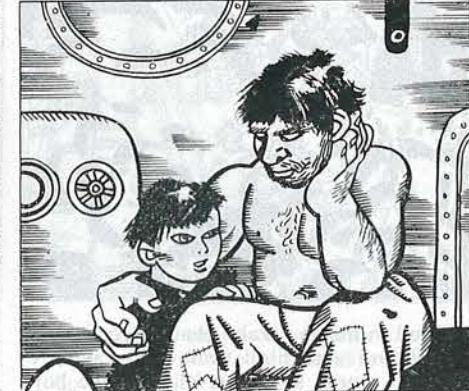
OGNJENO SONCE nad Južnim morjem

Piše: RADO KRAGELJ

Ilustrira: SAVO SOVRE

25. Medtem ko je podmornica plula zdaj nad gladino, zdaj pod njo, so japonski častniki zasliševali Tarija. Tolmačil je »mož iz meseca«; Tari ga je poznal. Bil je eden izmed belih tujcev, ki so se naselili na otoku malo pred začetkom vojne. Torej se Američani niso zmotili, ko so rekli, da na otoku mrgoli japonskih vohunov in so zato prepovedali ribolov — je pomislil Tari.

26. Ampak Tari Japoncem ni imel kaj povediti — razen tega, da je reven ribič in da mora zasluziti denarja za svojo družino, tega pa ne more drugače, kot da nalovi rib in jih prodaja. Odkazali so mu prostor na ozkem hodniku podmornice, kjer sta s Hiujem prečepela tiste dni, dokler se niso ustavili na tujem otoku in so ju izkrcali. Odgnali so ju v zastražene barake.

27. Tari se je s triletnim sinom znašel daleč proč od doma. Skupaj z drugimi ujetniki, nabranimi z vseh strani sveta, so ga vsako jutro odgnali na obalo, kjer so Japonci gradili utrdbe iz železa in betona. Hiuja je jemal s seboj na delo — dan za dnem, dan za dnem in skupaj sta vsako opoldne pojedla skodelico riža, ki jo je dobil Tari kot svojo edino hrano.

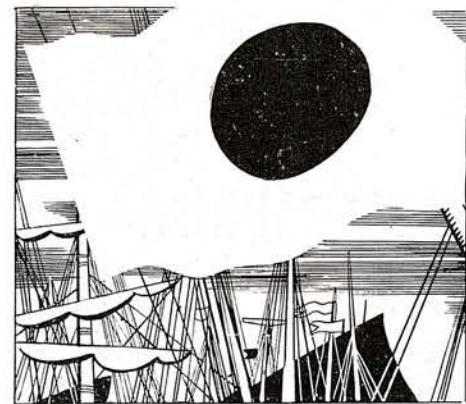
28. Tari je znal šteti dneve in tedne in je vedel, da je prebil na otoku tri mesece, ko ga je nekega jutra namesto stražarjev zbudilo grmenje z obale. Tisto jutro jih niso odgnali na delo. Njihovi stražarji so se nemirno prestopali ob barakah, dokler se niso zbrali in odkorakali. Barake so ostale brez straže. Tari je vzel Hiuja in se previdno splazil na bližnjo vzpetino.

29. Pod njim je ležala obala, prepredena z drobnimi ognjenimi cvetovi in zavita v dim. Po morju so počasi plule velike bojne ladje in iz njihovih topov je vreda smrt na utrdbe, ki jih je bil gradil Tari. Potem je razburkal vodo roj majhnih ladjev. Pritisnile so se ob obalo in iz njih so se vsuli vojaki, polegli po pesku in začele so ropotati neštete strojnice.

30. Tari je vedel: Američani so napadli otok. Vrnil se je k barakam. Tam so glasno razpravljali, kaj naj storijo. Večina ujetnikov je bila za to, da mirno čakajo Američane. Njihovo razpravljanje so prekinili japonski vojaki: zbrali so jih v četo in jih odgnali na nasprotno obalo otoka. Tam so jih natlačili v ladjo, polno otrok in žena japonskih častnikov.

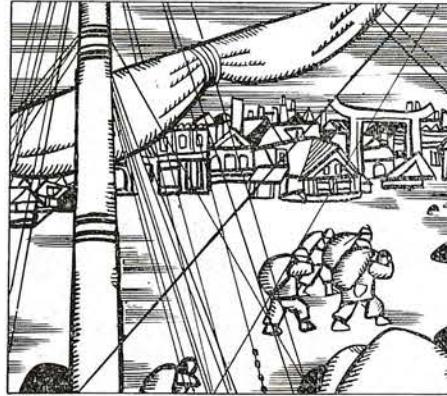
31. Ladja, ki je z napadenega otoka v zadnjem hipu odpeljala japonske civiliste, je tudi ujetnike prepeljala na Japonsko. Vodili so jih od pristanišča do pristanišča in skoraj vsa so bila razbita od ameriških letalskih napadov. Tari je skupaj s svojimi soujetniki odstranjeval ruševine in gradil nove pomole v japonskih pristaniščih, ki so jih razbile ameriške bombe.

32. Potem se je nekega dne zgodilo tisto, česar se je bal že ves čas: izgubil je Hiua. Tari je vedel, da otrok ne bo zdržal teh naporov ali pa da ga mu bodo lepega dne vzeli, kajti bil je edini otrok med tisoči ujetnikov. Ampak Hiu je bil zdrav in močan; kljub pičli hrani je lepo rasel in se razvijal — dokler ni nekega dne, ko so jih spet selili, izginil.

33. Čeprav ga je Tari ves čas držal za roko, se mu je mali Hiu v gneči izmuznil. Tari je stal na ladijski brvi, ko je opazil, da Hiuja ni več ob njem. Stekel je nazaj v pristanišče in ga klical — zaman. Otrok je izginil, kot bi se bil vdrl v zemljo. Potem so ga vojaki skupaj z drugimi nagnali na ladjo, ki je odplula, ne da bi Tari vedel, kje je njegov sin ...

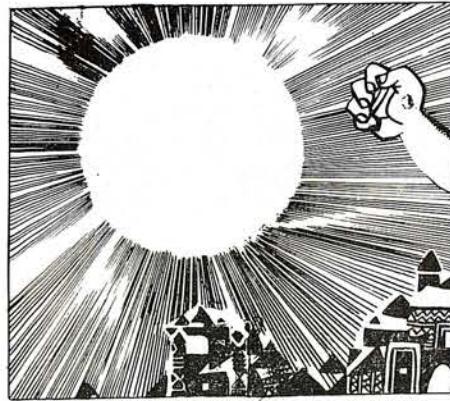
34. Izkrcale so jih v velikem pristanišču, v Hirošimi. Mesto je bilo skoraj nepoškodovano in ujetniki so morali razkladati tovorne ladje v pristanišču. Odkar je bil Tari sam, je postal molčeč in mrk. Nič več ga ni zanimalo. Niti takrat se ni zdramil, ko so začeli ujetniki šušljati, da je blizu konec vojne in da jih bodo kmalu osvobodili.

35. Res, konec vojne je bil blizu: Japonci so izgubili že skoraj vse tihomorske otroke, ki so jih bili v začetku vojne osvojili, in Američani so trkali na vrata nekogar močnega japonskega carstva. Ampak Japonska se klub temu ni vdala. Čeprav je bilo njihovo brodovje skoraj brez premoga in letala niso imela več bencina, so se Japonci zagrizeno upirali.

36. Bilo je 6. avgusta 1945 zjutraj. Več tisoč metrov nad morjem je proti japonskim otokom letela ameriška leteča trdnjava. Nobeno japonsko letalo se ni dvignilo, da bi jo sestrelilo; niti opazili je ni so. In vendar je samotno ameriško letalo nosilo smrt stotisočem. Tistega dne ob četrtna devet se je v središču Hirošime razpočila prva atomská bomba na svetu.

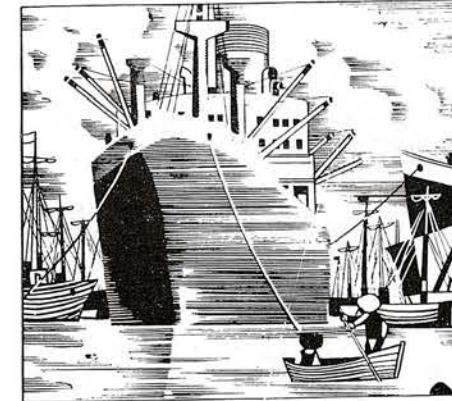
37. Tari je bil že na delu v pristanišču, ko se je nad mestom zasvetilo, kot bi se samo sonce spustilo z neba in leglo na mesto. Tarija je vrglo ob kup zabojev. Vse okrog njega je bila ena sama velika bela krogla, iz katere se je dvignilo ognjeno sonce in zastrlo vse obzorje. Potem je zrasel ogromen steber dima, se dvignil visoko pod nebo in tam obstal.

38. Tari ni vedel, kako dolgo je ležal tam, kamor ga je bilo vrglo. Imel je opečeno kožo po vsem telesu in po licih mu je curljala kri iz ran, ki so mu jih zarezali drobci kamenja. Mesto pred njim je gorelo in siv prah mu je legal na ranjeno telo. Minil je dan, toda noč, ki mu je sledila, je bila le hujša: vse naokrog je odmeval krik in jok ljudi.

39. Dolge mesece za tem, ko je bila vojna po vsem svetu že davno končana, so Tarija odslovili iz bolnišnice, v kateri so mu ozdravili rane. Počasi se je bil Tariju spet vrnil vid, ki mu ga je bilo vzelo tisto ogromno ognjeno sonce, ki je cveče mesto spremenilo v pokopališče — in Tari se je potikal po ulicah razrušenega mesta ter si s prosjačenjem služil kruh.

40. Cele dneve je prečepel v pristanišču in ogovarjal mornarje: »Mogoče gre vaša ladja mimo otoka, ki mu beli ljudje pravijo Božični otok? Odkimavali so mu, saj večina izmed njih tega otočka ni niti poznala. Tari je obupal, da bo sploh še kdaj videl svoj otok in Kialani, ki mogoče še živi v preprosti kolibi ob modrem zalivu, obkroženem od vitkih palm.

STANA VINŠEK

Ilustriral: M. BAMBIC

Božična legenda

Visoko nad betlehemske hlevom je žarela zlata repatica. Njen svetli sjaj je kazal pot pastirjem in kazal je pot Modrim z Jutrovega, da so prišli in našli Dete, v plenice povito in v jasli položeno in ob njem Marijo, njegovo mater. Za obema je stal, oprt na palico, sv. Jožef in ves blažen strmel v čudo pred seboj. Voliček in osliček sta s svojo gorko sapo grela mater in dete in bele ovčice, ki so priskakljale s pastirčki, so pritiskale svoje mehke, rožnate smrčke k jaslicam.

Nevidni človeškim očem, čeprav je njih sladko prisotnost občutilo srce in slutila duša, so stali angeli ob svojem Gospodu. Nešteto jih je bilo, veliki so bili in majhni in najlepši med njimi, nadangel Gabrijel, je obstal pri Devici Mariji.

Nenadoma pa je majhen angelček, ki je bil ravno radovedno pokukal tovarišu čez ramo, opazil, kako je angel Gabrijel dvignil desnico. In žarki, ki so žareli iz njegove lilije, so mahoma stkali blestečo steno, katere nihče izmed ljudi ni videl ne občutil — vendar pa jim je zabranila, da bi se približali Otroku.

Prestrašen je mali angelček pocukal nadangela za rokav: »Ti, Gabrijel, kaj si storil? Živalim pustiš, da pridejo k Ježušku, ljudem pa zabranuješ, da bi se ga dotaknili?«

Angel Gabrijel je vzdihnil in njegova solza je zablestela na beli liliji kot biser najčistejše rose: »O, mali bratec,« je zašepetal, »vem, cesar ti ne veš, in vidim, cesar ti ne vidiš: nikdar mu živali ne bodo prizadejale ničesar hudega — gorje mu bodo prizadejali le ljudje...«

Bambic

ZRAKOPLOV

V zraku leta — ptič pa ni!
Godrnja — a medved ni!
Tovor nosi in ljudi
dneve vse in vse noči.
Zrakoplov, postoj, postoj:
vzemi me s seboj nočoj!

Zrakoplov, ti lepi ptič!
Vsak fantič in vsak deklič
s tabo poletel bi rad
danesh čez goriški grad!
Zrakoplov, postoj, postoj:
vzemi me nočoj s seboj!

Zrakoplov, ko bom pilot,
sam te vodil bom na pot
med oblake, pod nebo —
joj, kako bo to lepo!
Zrakoplov, postoj, postoj:
vzemi me nočoj s seboj!

Zrakoplov, kam spet hitiš?
Kaj nas zopet zapustiš?
Ko boš ti že daleč proč,
v sanjah klical bom vso noč:
Zrakoplov, postoj, postoj:
vzemi me nočoj s seboj!

Dežuje

V nedeljo je deževalo, v ponедeljek je deževalo in v torek je deževalo. Ceste so bile mokre in voda je curljala od kapi. Iz šole so se vsuli otroci. Odprli so dežnike. To so bili majhni in veliki črni dežniki. Razberali so se z dežniki po cestah domov.

Črni dežniki, siv dež in sivo nebo.

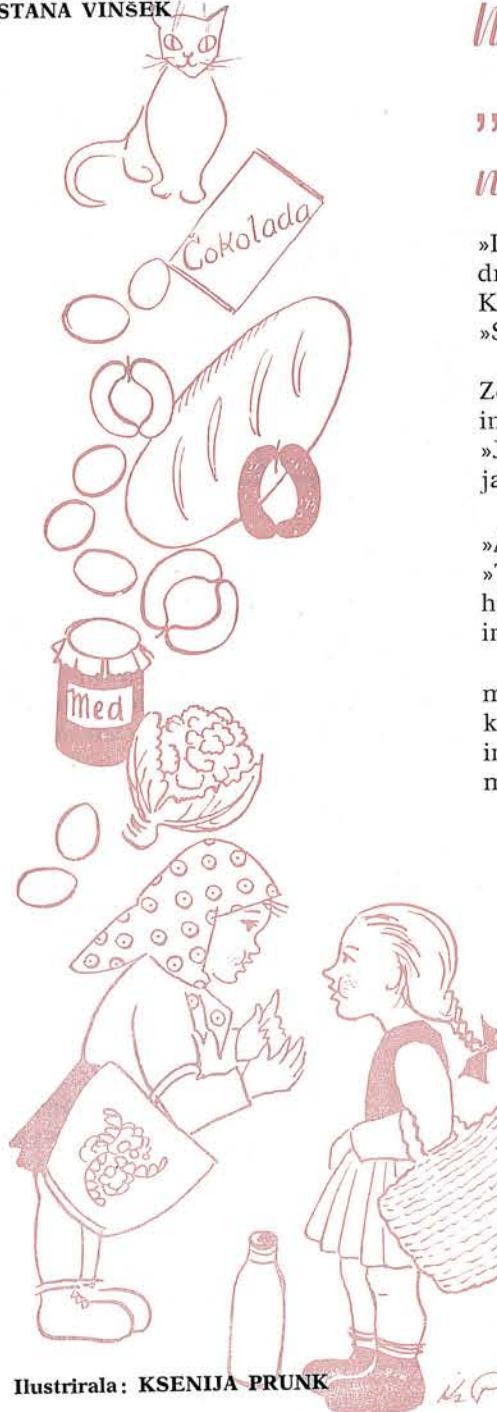
Deček je sedel doma pri oknu in spremjal s prstom dežne kapljje, ki so drsele po šipi.

Včeraj je zopet deževalo in danes še dežuje. Imamo že premočene plašče in čevlje.

Deček pri oknu se dolgočasi in spremja s prstom dežne kapljje, ki drsijo po šipi.

Iz šole so se razbežali po cestah otroci z rdečimi, belimi, rumenimi, modrimi in zelenimi dežniki.

Ilustrirala: KSENIJA PRUNK

Male „gospodinje“ nakupujejo

»Dobro jutro, dober dan,
draga mi sosed!«
Kaj na trgu vzeli ste?«
»Samo lonček meda.«

Zdaj pa grem še po fižol
in še po cvetačo.«
»Jaz pa bom kupila sol,
jajčka in špinačo.«

»Anka, kje imava sir?«
»Tu je, poleg moke;
hitro kupim še krompir
in pa za otroke.«

mleka, masla in masti,
kilo marmelade
in, ker sadja danes ni,
malo čokolade.«

»Jaz pa vzamem peteršilj,
da bo boljša juha,
in grem k peku, da dobim
našo štruco kruha.«

Ti pa glej, da kje dobiš
kakšno kilo kaše,
v trgovini dober riž
in še tri klobase.«

Zdaj pa grem. Na svidenje!
Poldan je zvonilo —
lačni so otroci že:
škuham jim kosilo.«

»Tudi jaz grem! Saj samo
nič se ne opravi.
Zbogom, Breda! Pa lepo
mucko mi pozdravi!«

avto

Na dvorišču je pod jablano ležal tovorni avto znamke FIAT, ki pa je bil brez koles. V kabini tega avtomobila je Andrej preždel mnogo ur. Gledal je na zarjavelo številčnico, obračal volan, pritiskal na zavore. Z eno besedo: pravi šofer.

In vedno se je ob določeni uri pojavila na balkonu teta Pavla.
»Andrej, Andrej!«

Toda Andrej si je dal z vozarjenjem toliko dela, da je sploh ni slišal.
»Andrej, Andrej!«

»Prosim! Ali je ura že pet?« je vprašal, ko mu je tetin glas končno le udaril na uho.

»Da!«

»Kako lepo je voziti avto po teh serpentinah, ob teh čudovitih jezerih, pa ob morju. Teta, jutri te povabim na vožnjo po naši prelepi domovini!« je veš srečen dejal.

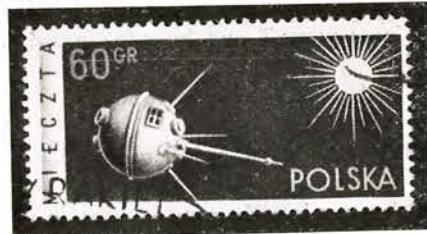
»Sprejmem, dragi, sprejmem! Ob takem vozniku bo vožnja gotovo zelo varna!« ga je poхvalila teta.

Andrej je zardel od sreče, splezal skozi razbito okno in pohitel v stanovanje. Za naslednji dan mora napisati računsko nalogo, pa še zgodovino se mora naučiti.

ZANIMIVOSTI iz filatelije

Rusi so bili prvi, ki so poleteli z Zemlje v ozračje. S svojim Sputnikom I., ki so ga spustili 4. oktobra 1957, so dosegli v zgodovini prelomnico.

Četrti oktober 1957 je gotovo prav tako važen datum, kakor 12. oktober 1492, ko je Krištof Kolumb odkril Ameriko in s katerim se zaključuje v zgodovini srednji vek.

Na znamki je slika Sputnika III. V ozračje so ga Rusi spustili 15. maja 1958. Dolg je bil 3,57 m, tehtal je 1327 kg, dosegel pa je 29.000 km na uro in prišel okrog Zemlje v 106 minutah.

Lunik je tudi satelit, ki so ga Rusi spustili proti Luni. Vodili so ga z napravami z Zemlje. Ko je obkrožil Luno, so ga spet »poklicali«, da se vrne na Zemljo, kar je Lunik tudi storil. Važno je omeniti, da je Lunik prinesel na Zemljo fotografije tistega dela Lune, ki je nam neviden.

Poljska poštna uprava je izdala serijo znamk z vsemirskimi »sputniki«.

Gotovo ste že imeli banano za zajtrk. Veste, od kod dobivamo banane? Ta plemeniti sadež je iz tropskih krajev, in sicer je banana najvažnejša rastlina teh vročih predelov, ker se s tem sadežem prehranjuje na milijone ljudi. Banane trgajo nezrele, ker dozorijo med prevozom. Sad je mehak, zelo hranljiv in prijetnega okusa. Gvinejski poštni upravi se je zdele potrebno, da podobo banane natisne na poštno znamko. Če imate zbirko znamk urejeno po tematiki, skušajte znamko dobiti in jo uvrstiti v zbirko.

Piše in riše: SAMO PAHOR

Med Sočo, ki je tu tudi narodnostna meja, med doberdobsko in goriško občino ter državno mejo leži občina Sovodnje. Imenuje se po precejšnjem vasi, ki je dobila ime po bližnjem sotočju Vipave in Soče. Prav skozi to vas pa gre cesta, ki je vredna vse pozornosti (na zemljevidu je posebej označena). Ko so namreč Rimljani zasedli naše kraje, so najprej ustanovili veliko trgovsko mesto Aquileo, ki mu Slovenci pravimo Oglej. Iz tega mesta so zgradili na vse strani dobre ceste in ena teh je naša, ki je vezala Oglej z Emono (današnjo Ljubljano). Pri Majnici so zgradili most preko Soče in ob mostu je kmalu nastalo naselje, ki je dobilo ime prav po njem: Pons Sontii — Soški most. Po tej cesti so več stoletij potovale proti vzhodu trume trgovcev in vojakov.

Zgodilo pa se je, da je ogromno rimsko cesarstvo osibelo in od vzhoda so začele prodircti po tej cesti tudi vojske. Prvi so drli po tej cesti v Italijo Markomani, ki so prodrlji do Oderza med Piavo in Livenzo. Potem je vladalo nekaj let zatišje, dokler se ni sprostila še hujša nevihta. Po cesti so pridrli divji Huni s slavnim Atilom in za njimi še nešteto german-

skih plemen. Veliko in trdno mesto Oglej so porušili do tal in danes nosi to ime neznatno naselje. Manj zaščiteni kraji so bili seveda še huje opustošeni.

Zadnje germansko pleme je prišlo v deželo spomladi leta 568 in bili so to Langobardi, ki so edini za stalno posedli bližnjo Furlansko nižino. Zanjimi so prišli Slovenci, ki so posedli gričevje in brda tostran ravnine in ustanovili prve vasi.

Komaj pa se je zvrstilo na novih domovih nekaj rodov, že je od vzhoda prihramela nova vojska. Bila so to ogrska ali madžarska krdela, ki so nato nad trideset let neutrudno prihajala ropat bogato Italijo.

Vedno so hodila preko Soče pri Majnici in začelo se je ceste, ki onstran Majnice pelje na zahod, oprijelo ime »ogrška cesta«. Baje je tudi vas Ogrska na Vipavskem dobila ime od Ogov.

Ogre pa so končno leta 955 le dobra potokli in treba je bilo misliti na obnovo dežele. To so napravili takoj, da je cesar podcil svojim plemičem obširna opustošena ozemlja in plemiči so poskrbeli, da se je na njih

naselilo čim več kmetov, ki so potem zemljo obdelovali in plačevali davke.

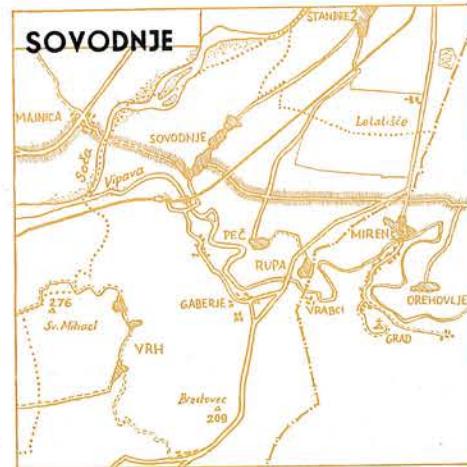
Tako je cesar leta 1001 podelil nekemu grofu Verihenu vas Gorico in vse ozemlje med Sočo, Vipavo, Vrtovinskim potokom in Trnovskim gozdom. S tem je prišel pod Verihena in njegove naslednike tudi večji del današnje sovodenjske občine. Verihenovi potomci pa so kmalu izumrli in njihovo posest so podedovali koroški plemiči iz doline Lurn. Ti so nad Gorico zgradili močen grad in se po njem začeli imenovati grofje goriški.

Okoli leta 1200 so imeli v Sovodnjah štiri podložnike, ki so se imenovali Mohor, Martin, Mensut, Svetina; na Peči pa so imeli pet podložnikov, ki so se imenovali Alhart, Mingo, Martin, Andrej in Mingo. Mohor iz Sovodenj je bil župan. V Rupi pa je imel svoje kmete samostan Možac, ki smo ga spoznali pri Reziji.

Kmetje s Peči so bili dolžni opravljati tlako, stražiti z obhodom, voziti les na goriški grad. Sovodenjci pa so bili vsega tega oproščeni in morali so zato ob vsaki uri, tudi ponoči, voziti ladjo ribičev iz gradu.

Nesreče pa so se nadaljevale. Ob Soči so divjali boji ob turških navelih, ko so se Benečani spopadli s cesarjem v letih 1509-1511, pa v uskoški vojni v začetku naslednjega stoletja. Najhuje pa je to ozemlje prizadejala prva svetovna vojna.

Med prvo in drugo svetovno vojno so veliko polja porabili za gradnjo letališča, ki pa je danes zaradi velike bližine državne meje slabo uporabno. Kljub temu je v ravnini še veliko polja in velik del prebivalstva živi od kmetijstva. Vedno številnejši pa so tisti, ki se podajajo na delo v bližnja industrijska središča.

NAŠI MLADI DOPISNIKI

Nibrandt Ksenija, III. č razr. niž. srednje šole v Trstu

BOŽIČKOVO DARILO

I. prizor

(Stara koča, zunaj mraz in sneg. Nastopajo mama in osemletna hčerka Ljubica).

MAMA: »Letos je pa res huda zima. Kaj misliš, Ljubica, da bova zdržali do spomladisi?«

LJUBICA: »Oh, seveda, mamica. Samo zaupati je treba. Pa veš, mama, da bo jutri Božič? Jaz si tako želim, da bi mi Božiček prinesel lepo lutko. Ali me bo uslušil?«

MAMA: »Otrok moj, letos bo imel Božiček mnogo dela in ne vem, če se te bo spomnil.«

LJUBICA: »Zakaj pa ne? Ali morda nisem bila pridna?«

MAMA: »Ne, ne, saj ni zato. Verjetno bo imel preveč dela in se te ne bo spomnil. Ti pa bo zato drugo leto prinesel mnogo več. — Poglej, če je še kaj drvi! Ogenj ugaša.«

LJUBICA: »Ni jih več. Moram preskrbeti drugih. V vas k drvarju že ne grem več. Vsakikrat, ko grem k njemu, me zmerja in mi jih nerad dá.«

MAMA: »Sedaj se potrdi in pojdi jih nabrat v gozd. Jaz moram tačas v vas k Bernardovim, da jim operem perilo. Ti pa pojdi v gozd in se kmalu vrnil!«

LJUBICA: »Na svidenje, mama.« (gre)

MAMA: »Bog daj, da bi bilo konec tega trpljenja. (zaklepa vrata — zastor pada)

II. prizor

(Gozd ves v snegu, Ljubica nabira dračje. V bližini je debel hrast, za katerim leži ranjen človek).

LJUBICA: »Pa res brije. Upam, da bom kmalu nabrala. (zasliši ječanje) Kaj pa

je to? Samo, da ni kaka zver! (se prestrašeno ozira) Tam za drevesom se mi zdi, da je človek. Bolje, da sem previdna.« (se približa drevesu)

LOVEC: »O, hvala Bogu! Nikar se me ne ustraši, dekletce. Samo ranjen sem. Le pridi bliže.«

LJUBICA: »Pa močno ste ranjeni. Kaj se vam je zgodilo?« (se skloni k ležečemu človeku)

LOVEC: »Prišel sem na lov. Nisem pa zelo izkušen lovec, drugače se mi ne bi bilo zgodilo, kar se je. Zadel sem volka in sem se mu neprevidno približal. Volk je bil le močno ranjen. Pognal se je vame in me ugriznil. Potem pa je poginil. Rana ni zelo globoka, a mraz mi hujša bolečine.«

LJUBICA: »Nikar preveč ne gorovite. Sedaj vas bom skušala odpeljati v našo kočo, ki ni daleč. Je res stara podrtina, toda boljša je kot sneg.« (začne vleči ranjenca po snegu — zastor pada)

III. prizor

(Ljubičina koča; pri peči postelja, na kateri leži bolnik. Zraven njega je Ljubica).

LOVEC: »Dekletce, če tebe ne bi bilo, bi gotovo zmrznil. Po tvoji zaslugi sem sedaj v gorkem in rano si mi tudi zelo lepo obvezala. — Kdo pa sploh si in kako to, da bivaš v taki razvalini?«

LJUBICA: »Mama in jaz sva zelo revni, zato se morava zadovoljiti s tako skromno bajto. Ljudje v vasi nama neradi kaj dajo. Sedaj pa mama pere pri neki vaščanki, da nama bo prislužila nekaj kruha in mleka.«

LOVEC: »Neverjetno, da je na svetu v naših časih še taka revščina in beda. Jaz pa sem gospod Vekar in imam

mnogo trgovin v mestu. — Kaj pa ti bo prinesel Božiček?«

LJUBICA: »Mama mi je rekla, da bo imel Božiček jutri mnoga dela in ne bo mogel k vsem. Zato mi bo prinesel drugo leto kaj več.«

LOVEC: »Da, da. — No, mislim, da se bo moja rana kmalu zacelila. Mene pa dolžnosti kličejo v mesto in zato se moram posloviti.«

LJUBICA: »Upam, da boste kmalu ozdravili.«

LOVEC: »In vse to bo tvoja zasluga.« (Ljubica vstane in vrže poleno na ogenj, lovec odide — zastor pade)

IV. prizor

(Se vedno razbita koča. Ljubica piše na logo. Tema je).

LJUBICA: »Kdaj pa se bo vrnila mama? Že dolgo je ni. Vse naloge sem že spisala. (Vrata se odpro in vstopi mama)

MAMA: »Saj nisi bila v skrbih zame? Bernardova me je zadržala, morala sem še nekaj narediti. Si nabrala dračje?«

LJUBICA: »Da, mama. Pa kaj se mi je pripetilo! Pomisli!«

MAMA: »Kaj?« (se prestrašeno ozre)

LJUBICA: »Sla sem v gozd po dračje. Slišala sem nekoga ječati. Ozrla sem se in videla ranjenega človeka. Povedal mi je, da se je neprevidno približal ranjenemu volku, ta pa ga je napadel in ugriznil.«

MAMA: »Joj! Pa si mu pomagala?«

LJUBICA: »Seveda. Privlekla sem ga v našo kočo in ga spravila na posteljo. Rano pa sem mu obvezala z napito cučno žganja.«

MAMA: »Dobro si storila. Si je opomogel?«

LJUBICA: »Začel se je z mano razgovarjati. Povedal mi je, da je velik trgovec iz mesta. Potem sva govorila o Božičku.«

MAMA: »Ne misli preveč na Božička, ker letos nima dovolj darov tudi zate.« (začne pripravljati večerjo, Ljubica popravi mizo, potrkajo) Ljubica, pogled, kdo je ob tako pozni uri.

LJUBICA: »Le naprej.« (odpre vrata)

DEČEK: »Z dovoljenjem! Poslal me je moj gospodar, gospod Vekar.«

LJUBICA: »Mama! Gospod Vekar, to je oni lovec.«

DEČEK: »Dal mi je to pismo za vaju. Sedaj pa moram iti. Na svidenje.« (odide, ne da bi čakal, da mu ozdravijo)

LJUBICA: »Mama, preberi pismo, da vidiš, kaj piše.«

MAMA: (odpre pismo in čita) »Draga gošpa! Sem premožen trgovec v mestu. Danes sem bil slučajno na Vašem domu. Vaša hčerka Ljubica mi je... (čita dalje potihoma, obraz ji žari od sreče)

LJUBICA: »Mama, povej mi, kaj je pisal.«

MAMA: »Pošilja mi pismo s ponudbo, da me zaposli v eni izmed svojih trgovin sadja kot prodajalko. Ljubica! Tega gošpoda je sam Bog poslal.«

LJUBICA: »Oh, mama, kako sem srečna. Lepšega darila mi Božiček ni mogel pristnosti. (se približa mami in jo objame)

ZASTOR PADE

LOV NA VEVERICE

Po naših redkih in majhnih gozdovih prebiva kar lepo število urenih živalic — veveric.

Te živalce zelo rade jedo lešnike in orehe in so zelo lepe, a škoda, da so tako urne in da jih tako težko ujameš.

Bilo je nekega jesenskega popoldneva, ko smo se odpravili v borov gozd na vrhu Kokoši. Že večkrat smo tam opazili velika gnezda na najvišjih in najvitkejših vejah. Dolgo smo iskali primerno gnezdo in po dolgem iskanju smo vendarle zapazili spremeno gnezdo na precej nizki veji. Veja je bila sicer nizka v primeri z drugimi, a mi je nismo mogli na noben način doseči.

Najprej smo pod drevo nanosili kamnja, a ko sem ravno jaz stopila gor, se je tako zibalo, da sem morala hitro nazaj, ker bi sicer izgubila ravnotežje.

Poskusili smo na več načinov, a niti plezanje se nam ni posrečilo, zato smo začeli gnezdo zibati s koli. Ker so bili premajhni, smo jih metali v gnezdo, a so kmalu popadali nazaj.

Končno pa se je na robu pokazal košat rep mlade veverice. Zbrali smo toliko poguma in eden izmed nas je splezal na bor in z luhkoto dosegel gnezdo, kjer sta bili dve mladi veverici, ena temnorjava, druga pa je bila črna in bela.

Odnesli smo jih domov, a kmalu je ena poginila, drugo pa smo izpustili, ker je vse noči obupno civilila.

Abram Gabrijela

III. c razvr. niž. sred. šole v Trstu

REBUS

MAGIČNI KVADRAT

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

Vodoravno in navpično:

1. prvi prst
2. glavno mesto države na Balkanskem polotoku
3. plakat
4. prav taka
5. vrsta torbe

DODAJANJE ČRK

— R I S A N J E
— N O T A
K A M I — N
O — R O D J E
K — A V A
P — L A C A
— R O B E C

Navedenim besedam dodaj po eno črko, da dobiš besedo, ki ima drug pomen. Dodane črke, brane po vrsti, ti povedo glavno mesto evropske države.

UGANKI

(Gustav Strniša)

Ura, ki ti gre do groba,
nikdar ni navita,
v nji je vsa človeška zloba
in ljubezen skrita.

Debeloglavci se tepo,
spuščajo strele, v gromu divjajo,
ko pa skesani zaplakajo,
debele solze pretakajo.

REŠITVE IZ 2. ŠTEVILKE

1. KRIŽANKA »PREPROGA«. Vodoravno: 1. mir, 2. iz, 3. Slovenija, 4. le, 5. itd., 6. ime, 7. Ada, 8. ABH, 9. ar, 10. ks, 11. tat. Navpično: 1. misli, 6. Iva, 12. izlet, 13. zmeda, 14. ena, 15. bajka, 16. hrast.

Opomba: Kljub temu, da so bile številke pri besedah v navpični legi pomotoma navedenc napačno, so reševalci, ki so postali rešitve, pravilno rešili križanko.

2. ZAMENJAVA ČRK. Vas blizu Trsta: BAZOVICA.

3. ODVZEMANJE ČRK. Znano mesto v severni Italiji: BENETKE.

POSETNICE. Riko Blasso je soboslikar, Luka Vranjčič je ključavnica, Tine Slatar je instalater, Karel Tičer je električar.

REŠITVE SO POSLALI: Neva Štrain, Nadja Zobec, Eda Boneta, Sonja Sancin, Aleksander Žerjal, Aleksander Štrain, Valter Mokor, Viljem Kermac in Marta Sancin iz Boljanca; Marjo Čuk, Vojko Lovriha, Boris Pregarc in Dino Lovriha iz Doline; Irena Godnič iz Sesljana, Boris Udovič iz Sv. Ivana; Alenka Rebula z Opčin in Aleksander Pertot, Žiga Vodušek, Sergij Živic, Ermes Sartori, Ondina Pipan, Alberta Bevilacqua in Majda Nibrant iz Barkovljek.

IZŽREBANI SO BILI: Marjo Čuk iz Doline, Sonja Sancin iz Boljanca in Boris Udovič iz Sv. Ivana. Za nagrado dobi vsak mladinsko knjigo.

Rešitve ugank, priobčenih v 3. številki, pošljite uredništvu »Galeba«, Općine pri Trstu — Opicina Trieste, do 15. januarja 1962. Trije izžrebani reševalci bodo prejeli nagrado.

CENA 50.- LIR